

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Janem Čížkem ve věci

žalobkyně: **N. H.**, narozená x,
státní příslušnice Alžírské demokratické a lidové republiky,
bytem x
zastoupená advokátem Mgr. Umarem Switatem,
sídlem Dědinova 2011/19, Praha 4,

proti

žalovanému: **Ministerstvo zahraničních věcí**,
sídlem Loretské náměstí 101/5, Praha 1,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 4. 2019, č. j. 306430/2019-VO,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 4. 2019, č. j. 306430/2019-VO, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 16 300 Kč do 30 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

Vymezení věci

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. V.

1. Žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), odeslanou soudu dne 16. 9. 2019 se žalobkyně domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 4. 2019, č. j. 306430/2019-VO (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo na základě nového posouzení důvodů neudělení víza podle § 180e odst. 6 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění zákona č. 222/2017 Sb. (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), shledáno rozhodnutí Velvyslanectví České republiky v Alžíru (dále jen „velvyslanectví“) ze dne 7. 2. 2019 v souladu s § 20 odst. 5 písm. e) a f) zákona o pobytu cizinců.
2. Žalovaný v napadeném rozhodnutí dospěl k závěru, že rozhodnutí velvyslanectví o žádosti žalobkyně o udělení víza je řádně odůvodněno. V případě podání standardní žádosti o vízum by byla žalobkyně považována za ekonomického migranta, jelikož je nezaměstnaná, má pouze základní vzdělání, pochází z početné rodiny a nikdy v minulosti necestovala do schengenského prostoru. Na tomto základě by jistě nezískala právo pobytu v Evropské unii. Žalovaný zdůraznil, že žalobkyně při pohovoru nepravdivě uvedla, že její budoucí manžel M. A. B. (dále jen „manžel žalobkyně“ či jen „manžel“) byl kamarádem jejího otce a její rodinu dříve navštěvoval, ačkoli se pár měl seznámit prostřednictvím neteře manžela žalobkyně. Po rozvodu předešlého manželství s Českou se manžel žalobkyně chtěl seznámit s Alžírankou, jeho neteř mu proto poslala kontakt na žalobkyni, a tak se v listopadu 2017 seznámili. Následujících pět měsíců komunikovali přes internet, do svatby v dubnu 2018 se osobně nesetkali. Manželé tak nebyli před svatbou v dlouhodobém vztahu. Žalovaný dále konstatoval, že manželé nepřijali žádný dlouhodobý či finanční závazek se společnou odpovědností, a že je žalobkyně o 25 let mladší než její manžel. Žalovaný věnoval pozornost také manželů žalobkyně, přičemž uvedl, že přicestoval do České republiky jako turista, oženil se s českou občankou, získal povolení k pobytu a posléze i české občanství. Žalovaný v té souvislosti uvedl, že jde o častý případ, kdy občan z migračně rizikové země uzavře sňatek s občankou Evropské unie (České republiky), díky kterému získá pobyt a později české občanství. Následně se v manželství začnou projevovat neshody, dojde k rozvodu a poté již občan Evropské unie uzavře nový sňatek se ženou ze své vlasti. Ta nemá v zemi původu jasnou (žádnou) ekonomickou perspektivu, a je tak motivována ke sňatku snahou opustit svou zem, aby tak získala právo volného pohybu a pobytu v Evropské unii. Žalovaný dále shrnul, jaké byly shledány rozpory ve výpovědích manželů. Ty se týkaly jejich intimního styku (žalobkyně uvedla, že si na první ani poslední styk nevzpomíná, naopak její manžel uvedl, že k žádnému dosud nedošlo), jejich svatby (výpovědi se lišily v datu svatby i počtu hostů) i jmen příbuzných manželů a svědků (žalobkyně neznala jména manželových sourozenců, jeho otce ani svědků, manžel žalobkyně pak uváděl jméno sestry žalobkyně, kterou ona sama nevyjmenovala). Žalovaný uzavřel, že informace o průběhu svatby jsou nespolehlivé, manželé se shodli pouze v odpovědi na výši věna a jména jednoho ze svědků. Další rozpory byly shledány i v odpovědích na dosažené vzdělání a oblíbená jídla manželů. Žalovaný v posledku uvedl, že nelze konstatovat, že by manžel žalobkyně měl stabilní ekonomické zázemí, jelikož na jedné straně sice má měsíční příjem 15 000 Kč ze směnářské činnosti (a nadto podíl na zisku, který však neupřesnil) a bydlí v bytě v Neratovicích, na druhou stranu má z předchozího manželství tři děti a v novém manželství by manželé chtěli mít dvě (příp. tři) děti. Žalobkyně přitom neví, jaké má její manžel úspory.

Žaloba a vyjádření žalovaného

3. Žalobkyně popírá, že by uzavření manželství bylo prostředkem k získání práva pobývat na území jiného státu; sňatek nebyl uzavřen ve snaze žalobkyně opustit její vlast. Takové odůvodnění považuje za spekulativní a ryze účelové. Napadené rozhodnutí žalobkyně pokládá za nezákonné a nepřezkoumatelné, navrhuje proto jeho zrušení.
4. Žalobkyně namítá, že výpovědi manželů nebyly rozporné ani neobsahovaly lživé informace. Vzniklá nedorozumění žalobkyně připisuje nesprávnému tlumočení a protokolaci, jelikož obsah záznamu o její výpovědi neodpovídá skutečně uvedenému – naopak obsahuje nepravdivé zavádějící informace. Za příklad žalobkyně uvedla, že není pravda, že by do záznamu uvedla, že si nevzpomíná, kdy měla s manželem naposledy intimní styk, ani to, že byl její manžel kamarádem jejího otce a již dříve její rodinu navštěvoval. Žalobkyně dále rozvedla, že dosud intimní vztah s manželem neměla (jelikož v arabském světě je nepřipustné mít intimní styk před uzavřením manželství a dále je nepřipustné mít intimní styk s manželem v období menstruace, nadto manžel žalobkyně měl po dobu dvou let zdravotní problém a dlouhodobě užíval antibiotika, proto nemohl za žalobkyni cestovat), s otcem žalobkyně se její manžel začal stýkat až po jejich svatbě. Žalobkyně posléze vylicila, že se s manželem seznámila prostřednictvím člena své rodiny před několika lety, což je v arabském světě běžné. Před uzavřením manželství několik měsíců s manželem intenzivně komunikovali přes sociální sítě. Rozuměli si a žalobkyně se do manžela zamilovala. Je nesporné, že jejich vztah vyústil v manželství uzavřené dne 3. 6. 2018, které trvá již více než jeden rok. Žalobkyně uvedla, že se nadále mají rádi (resp. že k sobě chovají hluboké city) a těší se na sebe, plánují společný život v České republice, kde mají kvalitní sociální a rodinné zázemí. Manželé mají zájem vést normální manželský život a mít děti. Žalobkyně připouští, že se s ní manžel rozhodl oženit z důvodu její státní příslušnosti, a to na základě jeho zkušenosti s prvním manželstvím, které nebylo šťastné – více však žalovanému podle názoru žalobkyně nepříslušelo hodnotit předešlé manželství jejího manžela.
5. Žalobkyně žalovanému dále vytýká, že učinil spekulativní závěr stran věkového rozdílu manželů. Tento rozdíl není výjimečný ani relevantní. Za spekulativní žalobkyně pokládá i část odůvodnění věnovanou absenci ekonomického zázemí, neboť manžel žalobkyně má pravidelný měsíční příjem, ze kterého je schopen finančně zajistit i manželku. Žalovaný přitom nezkoumal, zda má manžel žalobkyně vyživovací povinnost k jeho dětem a v jaké výši. V případě žalobkyně je nemyslitelné považovat ji za ekonomického migranta, jelikož žalobkyně je finančně zajištěna ze strany příbuzných a nemá nouzi. Žalovaný se podle názoru žalobkyně její žádostí pečlivě nezabýval ani neprovedl reálně dostupné dokazování, toliko formálně se opřel o nesprávné (zavádějící) protokoly o výpovědích manželů. Žalovaný se nesnažil zjistit všechny relevantní skutečnosti ani vyjít žalobkyni vstříc, naopak v její neprospěch spekuloval. Žalovaný nepřihlédl ke specifickým okolnostem případu ani oprávněným zájmům žalobkyně a jejího manžela, konkrétně nevzal v potaz délku manželství, citový vztah manželů ani vzájemnou komunikaci přes sociální sítě. Ustanovení § 15a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců nevyklučuje, aby byl žalobkyni přiznán status rodinného příslušníka občana Evropské unie, se kterým před příjezdem udržovala vztah na dálku. Žalovaný svým postupem porušil § 2 odst. 4, § 3, § 4, § 50 odst. 4 a § 69 odst. 3 (žalobkyně měla zjevně na mysli § 68 odst. 3) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), čl. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES a další právní předpisy českého i uniijního práva, jakož i Úmluvu o lidských právech a základních svobodách (dále jen „Úmluva“).

6. Žalobkyně dále namítá, že napadené rozhodnutí je nepřiměřené, jelikož nepřipustně zasahuje do soukromého a rodinného života žalobkyně a jejího manžela. V důsledku napadeného rozhodnutí je manželům znemožněno běžné manželské soužití, čímž oba trpí. Tento zásah žalovaný prakticky nezkoumal, a tím tak jednak zatížil své rozhodnutí nepřezkoumatelností, jednak porušil čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) a čl. 8 odst. 1 Úmluvy. Správní orgány i soudy jsou přitom povinny zabývat se všemi skutečnostmi, které jsou významné pro posouzení přiměřenosti dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života. Na podporu této argumentace žalobkyně odkazuje na rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci *Boultif vs. Švýcarsko*, jakož i na judikaturu Ústavního soudu (III. ÚS 153/97, Pl. ÚS 25/97). Žalobkyně je přesvědčena, že negativní důsledek napadeného rozhodnutí pro její osobu a jejího manžela převyšuje veřejný zájem na tom, aby její žádosti nebylo vyhověno. K prokázání svých tvrzení žalobkyně navrhla provést dokazování vlastním účastnickým výslechem a listinnými důkazy, a to elektronickou korespondencí manželů z období před i po uzavření manželství, společnými fotografiemi manželů a oddacími listy.
7. Žalovaný ve vyjádření k žalobě pro stručnost odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, neboť má za to, že je řádně věcně i právně odůvodněno a vychází z řádně zjištěného skutkového stavu věci. Velvyslanectví provedlo s žalobkyní pohovor, ze kterého byl pořízen záznam, který splňuje náležitosti podle § 57 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Žalobkyni byl záznam přečten v jejím rodném jazyce a vyslovila s ním souhlas, nemůže proto nyní tvrdit, že byly informace chybně zaznamenány z důvodu špatného překladu. Žalovaný dále upozornil na další rozpory ve výpovědích manželů týkající se průběhu svatby. Žalobkyně se nijak nevyjádřila k tomu, že neznala jména příbuzných jejího manžela. Žalovaný nepokládá napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné ani nezákonné, navrhuje proto žalobu jako nedůvodnou zamítnout.
8. V replice žalobkyně setrvala na své dosavadní argumentaci. Zdůraznila, že trvá na nesprávnosti obsahu záznamu o pohovoru. Žalobkyně pokládá za irelevantní znát konkrétní počet svatebčanů či jména příbuzných manžela. Naopak podstatné je to, že bylo uzavřeno manželství, manželé si dobře rozumí a přejí si realizovat normální manželský život v České republice, kde již mají vytvořené zázemí.

Ústní jednání

9. Soud projednal věc během jednání konaného dne 30. 7. 2020 v přítomnosti pověřeného zaměstnance žalovaného a zástupce žalobkyně. Žalobkyně přítomna nebyla. V replice ze dne 9. 1. 2020 a prostřednictvím svého zástupce i během jednání však uvedla, že trvá na své osobní účasti u jednání, a požádala soud, aby učinil právní kroky vedoucí k zajištění její účasti u jednání. Je třeba uvést, že soud nemá žádné právní prostředky k tomu, aby účast žalobkyně nacházející se v cizině u jednání zajistil. Bylo na žalobkyni, aby se sama, pokud o osobní účast u jednání usilovala, pokusila získat oprávnění (zejm. krátkodobé vízum) k tomu, aby za tímto účelem mohla přicestovat. Soud může vyvinout součinnost pouze do té míry, že může např. vydat potvrzení o nařízení jednání, případně by mohl na žádost žalobkyně řízení odročit na pozdější termín, než bude o takové žádosti rozhodnuto, nicméně nemůže za žalobkyni iniciovat řízení o vydání pobytového oprávnění. Žalobkyně byla prostřednictvím svého zástupce řádně předvolána. Jak však vyplynulo z vyjádření jejího zástupce, po nařízení jednání o krátkodobé vízum či jiné pobytové oprávnění ani nepožádala. Důvody její nepřítomnosti tedy leží primárně na její straně. Za situace, kdy nic

nebránilo projednání věci, rozhodl soud projednat věc v její nepřítomnosti (§ 50 odst. 3 s. ř. s.).

10. Účastníci během jednání setrvali na svých dosavadních stanoviscích. Zástupce žalobkyně nad rámec písemného podání žaloby uvedl, že správní orgán nejednal s žalobkyní v mezích slušnosti, neboť místní zvyklosti v Alžírsku nedovolují dotazovat se žen na jejich sexuální život. V době svatby měla menstruaci, a proto k pohlavnímu styku nemohlo dojít. Žalovaný si nekladal otázku, zda je manželství funkční, zda jsou důkazy jeho účelovosti. Namísto toho hledal jen argumenty proč žádosti nevyhovět. Nezkoumal rovněž zdravotní stav manžela žalobkyně, jenž nemůže žalobkyni navštěvovat každý měsíc, a to jednak ze zdravotních důvodů a dále z důvodu péče o vlastní děti v České republice. Nad rámec důkazů uvedených v žalobě navrhl provedení důkazu protokolem z jednání o řízení o návrhu na svěřeni dětí manžela žalobkyně do jeho péče a fotodokumentaci z návštěv manžela u žalobkyně. Zdůraznil, že žalobkyně žádala o udělení víza z důvodu sloučení rodiny, na něž je nárok, nikoliv za účelem výkonu zaměstnání, nebylo tedy potřeba dokládat příjmy žalobkyně a jejího manžela. K údajným nesrovnalostem ve výpovědích mohlo dojít z důvodu nervozity či nepochopení z důvodu jazykové bariéry, ale nešlo o rozpory ohledně podstatných okolností. Dále uvedl, že výše příjmů manžela žalobkyně v daném řízení není rozhodná, neboť jde o žádost za účelem sloučení manželů a příjmy občana v takovém případě nejsou podmínkou udělení víza. Žalobkyně má za to, že nebylo prokázáno podvodné jednání ani nebylo prokázáno, že uzavření sňatku bylo účelové. Napadené rozhodnutí není řádně odůvodněno.
11. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Napadené rozhodnutí není nepřezkoumatelné ani nezákonné. Problematika rodinných příslušníků občanů Evropské unie je poměrně složitá. Existují však právní předpisy a metodiky, zejm. sdělení Komise č. COM (2014) 604, které se touto otázkou zabývají. Se žalobkyní i jejím manželem byly provedeny pohovory, jež jdou nad rámec požadavků řízení o krátkodobé vízum a splňují náležitosti dle § 57 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Zjištěné poznatky jsou vtěleny do napadeného i prvostupňového rozhodnutí, přičemž další poznatky, jsou obsaženy i v průvodním dopise velvyslanectví. Rozpory mezi výpověďmi se týkají okolností jejich seznámení, intimního života, okolností uzavření sňatku, počtu hostů na svatbě. Dále vyšla najevo řada neznalostí žalobkyně o jejím manželovi; nevěděla jméno manželova otce, nic o jeho sourozencích. Naopak manžel uváděl zcela jiná jména sester žalobkyně. Neshodli se ani ohledně vzdělání žalobkyně. Jedním z důvodů, proč manžel nemůže žalobkyni navštěvovat častěji, má být i finanční situace manžela, a přitom z jeho příjmů, jež navíc nebyly ani přesně vyčísleny, by měl živit celou rodinu, společné děti a i děti z předchozího manželství. Dělá to dojem, že tato vyjádření mají jen navodit dojem, že hodlají vést rodinný život. Žalovaný proto dospěl k závěru, že tato vyjádření jsou účelová a smyslem žádosti bylo umožnit žalobkyni, jež patří do okruhu známých manžela, přicestování do České republiky a získání právo pohybu a pobytu v Evropské unii. V této souvislosti žalovaný odkázal na rozsudek Městského soudu v Praze ve věci sp. zn. 14 A 190/2018, podle něhož lze zrušit rozhodnutí správního orgánu pouze v případech nejzávažnějších nedostatků odůvodnění. Dále odkázal na rozsudek Krajského soudu v Plzni ve věci sp. zn. 57 A 131/2015, podle něhož v určitých případech se může jevit manželství jako účelové, avšak pozdější změny ve skutkových zjištěních, mohou odůvodnit závěr, že se manželství stalo řádným. Tak tomu ovšem v dané věci není. Žalovaný závěrem poukázal na skutečnost, že žalobkyně deklarovala, že bude pomáhat s výchovou nezletilé dcery až v žádosti o nové posouzení žádosti. Žalovaný ohledně této otázky navrhl vyslechnout jako svědkyni bývalou manželku E. B..

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. V.

Zdůraznil, že není pravdou, že by se v tomto typu řízení nemohly správní orgány zabývat ekonomickou a sociální situací žadatele a jeho manžela. Sdělení Komise č. COM (2014) 604 uvádí jako indikativní kritérium i slabou sociální situaci občana Evropské unie a i podle již zmíněného rozsudku Krajského soudu v Plzni je na místě se sociální situací žadatele zabývat, což správní orgány učinily. Pokud manžel žadatelky netvrdil v úplnosti své příjmy, pak správní orgány vycházely z jeho tvrzení o příjmu 15 000 Kč měsíčně. A pokud zároveň uvedl, že hodlá z takového příjmu živit rodinu, nasvědčuje to dle žalovaného tomu, že jde jen o předstíraný záměr vést rodinný život.

12. Soud provedl během jednání dokazování listinnými důkazy, a to fotodokumentací z května roku 2019 (10 listů) a z ledna roku 2020 (14 listů). Fotografie z května roku 2019 zachycují žalobkyni s manželem. Dle svědecké výpovědi manžela žalobkyně jde zejména o fotografie z prvního dne svatby, kdy část času trávili odděleně od ostatních hostů, neboť, jak uvedl, místní zvyklosti nedovolují, aby muži a ženy slavili svatbu společně, nýbrž vždy jen v oddělených společnostech. Na dvou fotkách jsou žalobkyně s manželem zachyceni na společném výletu s velbloudem. Fotografie z ledna roku 2020 zachycují rovněž žalobkyni společně s manželem během návštěvy u žalobkyně a to v různých situacích v interiéru i exteriéru. Na některých z těchto fotografií jsou zachyceni ve společnosti rodiny žalobkyně (matka žalobkyně, její sestra a otec) v letištní hale dle výpovědi manžela před jeho odletem do České republiky. Jednou z žen je dle výpovědi manžela sestra žalobkyně H.. Na návštěvě byl od 16. 1. 2020, fotografie z letiště byly pořízeny v poslední den před odletem.
13. Manžel žalobkyně, jenž byl jednání soudu po celou dobu rovněž přítomen, jako svědek vypověděl, že manželství je pravé, nejde o podvod. Rozhodl se oženit, protože již 4 roky od rozvodu s předchozí manželkou trpí. Je sám a chce se oženit. Bývalá manželka je alkoholička a on chce zachránit nejmladší dceru a získat ji do péče, což již neúspěšně navrhoval. Žalobkyně je jeho manželka a chce s ní žít v České republice. Už dva roky žijí odděleně a oba trpí. K dotazu soudu popsal obsah fotografií, jež byly soudu předloženy. Dále uvedl, že během svatby je oddával imám, a pak se dne 3. 6. 2018 dostavili k soudu, kde měli civilní sňatek. Na svatbě měli 30 hostů. Svatba probíhala tak, že na svatbu přišel se švagrem, sestřenicí, a druhým švagrem, první den byla svatba s imámem se svědky, byla oslava. Druhý den šli na soud, ale nebyli oddáni, protože neměl v rodném listu zaznamenaný rozvod manželství s předchozí manželkou. Svatba se konala 5. 5. 2018. V Alžírsku byl přítomen dohromady 10 dnů. Následně uvedl, že šli k soudci podepsat nezbytné listiny dne 5. 5. 2018, opravil se však, že byly u soudce podepsat listiny až dne 3. 6. 2018. Pokud dříve uvedl, že k soudci šli za účelem uzavření civilního sňatku následujícího dne po náboženském obřadu, vysvětlil, že původně mu nebylo umožněno uzavřít civilní sňatek, protože bylo v jeho rodném listu vyznačeno uzavření manželství s bývalou manželkou a civilní sňatek mu nepovolili. Poté co mu byl předestřen rozpor v jeho výpovědi spočívající v tom, že tvrdil, že v Alžírsku zůstal jen 10 dnů od svatby, tj. maximálně do 15. 5. 2018, ale na výpisu z matričního registru manželství je uvedeno, že k uzavření civilního sňatku před soudcem došlo dne 3. 6. 2020, manžel uvedl, že si věci moc nepamatuje, neboť má hodně starostí. Dále manžel popsal obsah fotografií pořízených v lednu roku 2020, přičemž uvedl, že nejmladší sestra žalobkyně se jmenuje N., má však přezdívkou H.. Dále uvedl, že po uzavření sňatku zůstal s manželkou v Alžírsku 10 dnů, během nichž navštívili matku, její sestru, a poté odletěl zpět do České republiky. Znovu navštívil manželku až v lednu 2020; nemohl totiž cestovat, neboť byl nemocný a měl infekci na noze. K dotazu zástupce žalobkyně uvedl, že v Alžírsku je zvykem seznamovat se přes rodinu je to jiná kultura. Pokud jde o výdělečnou činnost, uvedl, že nemá dluhy, je

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. V.

zaměstnaný a má podíl v obchodní společnosti s dalšími třemi společníky. Jeho exmanželka nepracovala, byla v domácnosti, a přesto neměli finanční potíže. Má dům, velký byt, 2 auta. Syn A. studuje práva a manžel vede i řízení o svěření dcery A. do jeho péče, přičemž 10. 8. 2020 má jednání u soudu. Dcera nechce k matce, on se o ni stará. Chce zůstat v České republice, jelikož zde má děti. K dotazům žalovaného uvedl, že není pravda, co uvedla žalobkyně při pohovoru, že manžel před uzavřením sňatku znal jejího otce a navštěvoval je. Žalobkyně měla u pohovoru strach a byla nervózní, neboť se jí ptali i na intimní věci. Ohledně příjmů uvedl, že má pravidelný měsíční příjem 15 000 Kč a navíc podíl ze zisku ve výši 15 %, který se dělí jednou za tři měsíce až půl roku. Vše je legální a zisk dosahuje výše asi 40 až 50 tisíc. Dále uvedl, že jeho příjmy nejsou relevantní, neboť je český občan a chce žít se svojí manželkou. I kdyby byl bezdomovec, chce s ní žít. Byt má velikost 3kk, dříve to bylo 2+1, neboť provedl rekonstrukci. Pokud jde o předložené fotografie ze svatby, uvedl, že nepořizoval fotografii všech hostů na svatbě, neboť na to neměl čas. Udělali si snímky jen s manželkou. Nebyla pořízena žádná společná fotografie s hosty. K otázce na vyznání uvedl, že je muslim avšak nepraktikující, pije alkohol. Pije 2 – 3 piva, což je normální.

14. Soud neprovedl pro nadbytečnost dokazování žalobkyní navrženými listinnými důkazy, a to oddacím listem, elektronickou dokumentací, lékařskými zprávami, jakož i přípisem Okresního soudu v Mladé Boleslavi ze dne 3. 6. 2009 a protokolem o jednání Okresního soudu ze dne 20. 7. 2020. Pokud jde o elektronickou konverzaci mezi žalobkyní a jejím manželem, ta byla předložena v cizím jazyce, přičemž nebylo vysvětleno, co je jejím předmětem, ale zejména není ani zaručeno, že jde o skutečnou konverzaci mezi oběma manželi. Skutečnost, že spolu manželé komunikovali před svatbou na dálku, nebyla navíc správními orgány ani zpochybněna. Oddací list je již součástí správního spisu, a proto by bylo i jeho provedení nadbytečné. Pokud jde o další listinné důkazy, pak je třeba uvést, že byly navrženy k prokázání skutečností, jež nejsou pro danou věc podstatné, a většina z nich se navíc týká skutečností, jež nastaly až po vydání napadeného rozhodnutí (lékařské zprávy). Soud neprovedl důkaz ani navrženým účastnickým výsledkem žalobkyně, a to nejen z důvodu její nepřítomnosti u jednání, ale především proto, že má za to, že její výsledek nebylo nezbytně nutné provádět, neboť skutečnosti zjištěné ze správního spisu a provedenými důkazy jsou dostačující pro rozhodnutí soudu. Soud neprovedl ani žalovaným navržený výsledek bývalé manželky žalobkynina manžela, neboť má za to, že otázka vztahů mezi bývalými manželi a péče o jejich děti není předmětem tohoto řízení. Její výpověď by dle soudu nemohla přinést podstatné nové skutečnosti relevantní k posouzení vztahu mezi žalobkyní a jejím manželem.

Podmínky řízení a postup soudu

15. Soud se nejprve zabýval tím, zda napadený správní akt podléhá soudnímu přezkumu. Rozhodnutí o žádosti o nové posouzení důvodů neudělení víza je přitom rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s. Podle § 171 písm. a) zákona o pobytu cizinců jsou z přezkoumání soudem vyloučena rozhodnutí o neudělení víza a rozhodnutí o žádosti o nové posouzení důvodů neudělení víza; to však neplatí, jde-li o neudělení víza rodinnému příslušníkovi občana Evropské unie.
16. Na rozhodnutí žalovaného se nicméně nevztahuje soudní výluka podle § 171 písm. a) zákona o pobytu cizinců, a to bez ohledu na skutečnost, zda lze žalobkyni považovat za rodinného příslušníka občana Evropské unie, nebo nikoliv. Vyloučení soudního přezkumu rozhodnutí o novém posouzení důvodů neudělení víza je totiž v rozporu s čl. 32 odst. 3

nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 ze dne 13. července 2009, o kodexu Společenství o vízech (dále jen „vízový kodex“), ve spojení s čl. 47 Listiny základních práv Evropské unie. V situaci, kdy by měl soud aplikovat ustanovení vnitrostátního práva, které vylučuje rozhodnutí ze soudního přezkumu, a tedy je v rozporu s právem Evropské unie k neprospěchu žalobkyně, je soud povinen od této právní normy odhlédnout a nepoužít ji [srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 29. 11. 2017, č. j. 6 Azs 320/2017 – 20, body 68 – 72, a rozsudek ze dne 4. 1. 2018, č. j. 6 Azs 253/2016 – 49, zejména bod 45]. Soud tedy uzavírá, že není dána žádná z kompetenčních výluk upravených v § 70 s. ř. s.

17. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas ve lhůtě stanovené v § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců (jelikož ač bylo napadené rozhodnutí vydáno dne 11. 4. 2019, žalobkyně jej osobně převzala na velvyslanectví až dne 25. 8. 2019), osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků (jde o speciální typ řádného opravného prostředku podle § 180e zákona o pobytu cizinců) a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou.
18. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Soud nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout i bez námítky. Žalobu shledal soud důvodnou.

Skutková zjištění soudu z obsahu správního spisu

19. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že dne 15. 1. 2019 žalobkyně podala na velvyslanectví žádost o udělení schengenského víza za účelem návštěvy rodiny nebo přátel s předpokládanou dobou trvání pobytu 90 dnů. Žádost byla zaevidována pod č. x. V žádosti žalobkyně uvedla, že jejím rodinným příslušníkem, který ji zve do České republiky, je její manžel, jenž je občanem České republiky. K žádosti doložila mimo jiné oddací list ze dne 5. 9. 2018. Součástí spisu jsou dále zejména kopie cestovního dokladu žalobkyně, kopie občanského a cestovního dokladu manžela žalobkyně, oddací list ze dne 16. 7. 2018 a ze dne 3. 8. 1994 (vztahující se k předešlému manželství manžela žalobkyně), rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 15. 5. 2017, č. j. x (vztahující se k předešlému manželství manžela žalobkyně), výpis údajů z informačního systému ze dne 11. 10. 2017 týkající se manžela žalobkyně, výpis z matričního registru manželství ze dne 9. 7. 2018 s překladem do českého jazyka a výpis z alžírské rodinné knihy č. 392 (nepřeložený do českého jazyka).
20. Podle výpisu z matričního registru manželství ze dne 9. 7. 2018, vystaveného v Alžírsku (v Sougueur), uzavřeli žalobkyně a její manžel dne 3. 6. 2018 manželství před rodinným soudcem v Sougueur, přičemž podle náboženského práva bylo manželství uzavřeno dne 5. 5. 2018. Podle oddacího listu ze dne 5. 9. 2018, vystaveného v České republice (v Brně), uzavřeli žalobkyně a její manžel manželství dne 3. 6. 2018 ve městě Sougueur v Alžírsku.
21. Dne 15. 1. 2019 proběhl na velvyslanectví se žalobkyní pohovor. Ze záznamu vyplývá, že byl veden v arabském jazyce za přítomnosti překladatele, neboť žalobkyně uvedla, že neovládá jiný jazyk než arabštinu (Darja). Během pohovoru žalobkyně vypověděla, že o schengenské vízum žádá poprvé, chce jet za svým manželem. Žalobkyně podrobně popsala své rodinné příslušníky, k rodině manžela znala toliko údaje o jeho matce a věděla, že má pět sester a tři bratry. Odpověděla, že neví, na jaké adrese její manžel bydlí ani

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. V.

v jakém městě. O České republice nic nevěděla, jen že se nachází v Evropě. Nevěděla, odkdy je její manžel českým občanem, v České republice je ale již 30 let. Její manžel byl v minulosti po 26 let ženatý s Češkou, se kterou má tři děti, ale rozvedli se. Žalobkyně nikdy nepracovala, její manžel pracuje ve směnárně, ale podrobnosti o jeho příjmu žalobkyně neznala. Žalobkyně má dokončený pouze první ročník gymnázia, její manžel skončil vzdělání bez maturity. Žalobkyně nevydělává, nemá úspory, nevlastní nemovitost, pokud potřebuje, pošle jí peníze manžel. Manžel vlastní byt 2+kk a automobil, nemá dluhy. Žalobkyně uvedla, že nezná alžírskou komunitu v České republice ani manželovy známé. K seznámení s manželem vypověděla, že se znají dlouho, její sestra studovala s manželovou neteří. Navštěvoval její rodinu. Vlastně dříve by to byl kamarád jejího otce. Manžel navrhl manželství po dvou až třech měsících od seznámení. Do sňatku nebyla nucena. Poprvé manžela viděla v den svatby, manžel dne 14. 5. 2018 odjel a od května roku 2018 ho neviděla. Dne 5. 5. 2018 proběhla náboženská svatba, poté dne 13. 5. 2018 svatba civilní (žalobkyně nejprve uvedla datum 3. 5. 2018). Žalobkyně vyjmenovala dva svědky a uvedla, co dostala věnem. Nevěděla, kolik bylo na svatbě lidí ani kolik svatba stála. Oba jsou s manželem praktikující muslimové. Neví, jestli manžel pije pivo, kdyby pil, tak by se ho snažila odradit. Žalobkyně by chtěla mít dvě nebo tři děti, bude stále s manželem (na otázku, co bude dělat, když nezná český jazyk), chce studovat češtinu a poté možná začít pracovat. Zatím nemá představu o tom, co by chtěla dělat, chce mít rodinu a děti. Věk jejího manžela jí nevadí. Nevzpomíná si, kdy poprvé a naposledy s manželem spala. Navzájem se jim na sobě líbí jejich mentalita, doufá, že si o sobě řekli vše. Vdaná se cítí šťastná. Žalobkyně vlastními slovy nechtěla nic doplnit. Záznam byl žalobkyni na závěr přečten v arabském jazyce, žalobkyně s ním souhlasila a stvrdila jej svým podpisem na každé straně (listu) záznamu.

22. Manžel žalobkyně při pohovoru konaném dne 28. 1. 2019 v Mladé Boleslavi na Krajském ředitelství policie Středočeského kraje, vypověděl, že by byl rád, pokud by za ním žalobkyně přicestovala ihned po udělení víza. Žalobkyně se nehodlá vrátit zpět do Alžírsko, chce žít v České republice a získat zde pobyt. Žalobkyně dříve o vízum nežádala ani nikam necestovala. Manžel žalobkyně podrobně popsal rodinné příslušníky své i jeho manželky. Ke své osobě uvedl, že do České republiky přicestoval v roce 1992, v roce 2005 získal české občanství. V roce 1994 se oženil, měl zde tehdy dlouhodobý pobyt. Mají spolu s bývalou manželkou tři děti (dvě dcery a syna), rozvedli se v roce 2016 na žádost bývalé manželky. Nejstarší dcera (narozena v roce ...) a syn (narozený v roce ...) bydlí v Praze, nejmladší dcera (narozena v roce ...) je v péči matky, u které žije. Manžel žalobkyně uvedl, že žalobkyně nepracuje, do svatby ji živili rodiče a nyní jí posílá on měsíčně částku 100 €, to je její jediný příjem. On pracuje ve směnárně, kde je zároveň společníkem (obchodní společnost s r.o.), jeho výplata je ve výši 15 000 Kč měsíčně, nadto má každoročně podíl ze zisku. Nemá velké úspory, ale vlastní byt a v Alžírsku má pozemky, dluhy nemá. Podle manžela má žalobkyně střední školu, on vystudoval (také) všeobecnou střední školu. Z alžírské komunity v České republice manžel žalobkyně nikoho nezná. S manželkou se seznámili v listopadu roku 2017 přes jeho neteř, která studuje se sestrou žalobkyně (jménem H.), ta mu poslala kontakt na žalobkyni na sociální síti. Po rozvodu totiž požádal členy rodiny, zda neznají ženu, se kterou by se mohl oženit, neboť po zkušenosti z předešlého manželství chtěl manželku z Alžírsko. Komunikovali spolu, začali se poznávat, o svatbě začali hovořit asi v dubnu roku 2018. Svatba byl jejich společný nápad a rozhodnutí. Poprvé žalobkyni viděl v den svatby, poté společně strávili jeden týden v Alžírsku i s rodinami. Náboženský obřad proběhl doma dne 1. 5. 2018 (zde byli dva

svědci za strany manžela) a dne 3. 5. 2018 byli na místním úřadě (zde byli dva svědci ze strany žalobkyně, které manžel žalobkyně osobně nezná), na svatbě bylo asi 30 lidí. Nejsou s žalobkyní praktikující muslimové. Chtěl by ještě alespoň dvě děti, žalobkyně by ráda i více. Žalobkyně bude nejdříve chodit do jazykových kurzů, aby se naučila český jazyk, pak bude chtít určitě pracovat. Věkový rozdíl žalobkyni nevádí, v Alžírsku je to normální. Nic intimního spolu manželé neměli, v době svatby měla žalobkyně své dny. Myslí si, že o sobě navzájem ví všechno potřebné, nic žalobkyni nezatajil. Neví, jak se žalobkyně chce v životě realizovat, je pro ní hlavní mít děti a jejich výchova. Domnívá se, že je žalobkyně moc šťastná. Pohovor proběhl v českém jazyce, manžel žalobkyně si poté pořízený protokol přečetl, souhlasil s jeho obsahem a podepsal jej na každé straně (listu).

23. Velvyslanectví rozhodnutím ze dne 7. 2. 2019 zamítlo žádost žalobkyně o vydání krátkodobého víza z důvodu, že se dopustila obcházení zákona o pobytu cizinců a podvodného jednání s cílem získat vízum k pobytu na území. Velvyslanectví shledalo, že sňatek žalobkyně a jejího manžela byl účelový. Velvyslanectví poukázalo na značné rozpory mezi výpověďmi manželů týkající se zejména průběhu svatby, praktikování náboženského vyznání a způsobu budoucího soužití. Podle velvyslanectví panují důvodné pochybnosti o skutečnosti a plnohodnotnosti jejich vztahu, jelikož se manželé poprvé setkali až v den svatby a neměli spolu intimní styk. Nelze proto vyloučit, že se jednalo o vynucený sňatek. Velvyslanectví konstatovalo, že z pohovoru nevyplývalo, jak by se žalobkyně mohla v České republice etablovat – žalobkyně totiž nemá žádné vzdělání a pracovní zkušenosti ani se nevěnuje žádným aktivitám. Je zřejmé, že by si žalobkyně ekonomicky přilepšila, byť lze pochybovat, zda je příjem manžela žalobkyně dostatečný, aby rodinu uživil. Za indicii, že se jedná o účelové manželství, velvyslanectví též považovalo, že se manžel žalobkyně rozhodl pro zprostředkování vztahu a sňatku příbuznými bez osobní znalosti budoucí manželky, ačkoli je v pokročilém věku, většinu svého života strávil v České republice a žil dříve v dlouholetém manželství s českou občankou. Velvyslanectví dále upozornilo na skutečnost, že nebyla zcela prokázána vůle žalobkyně uzavřít manželství. Alžírské rodinné právo vychází z práva šaría, jehož aplikace však není v souladu s evropskou (českou) právní úpravou (zejména pokud jde o postavení a práva žen).
24. Žádostí ze dne 5. 3. 2019 požádala žalobkyně o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza podle § 180e zákona o pobytu cizinců. Uvedla, že nesouhlasí se závěry velvyslanectví, neboť není pravda, že se dopustila obcházení zákona nebo podvodného jednání s cílem získat vízum. Shrnula, že se s manželem seznámili v listopadu roku 2017, její budoucí manžel se po rozvodu i s ohledem na svůj pokročilý věk rozhodl najít si ženu ze země jeho původu, a to cestou dohody mezi rodinami, což je způsob tam obvyklý. Dohodli se, že se manžel o žalobkyni postará po ekonomické stránce a žalobkyně bude pečovat o společnou domácnost a nezletilou dceru jejího manžela (kterou chce její manžel získat do péče). Získání víza je pro žalobkyni toliko prostředkem pro naplnění účelu manželství, kterým je vytvoření nové rodiny. Žalobkyně akceptuje své postavení coby ženy v domácnosti s maximálním nasazením, byla k tomu vychována a předurčena. Žalobkyni nelze klást k tíži, jaké je postavení žen v její vlasti, tamní socioekonomické podmínky ani absence vzdělání či pracovních zkušeností. V České republice by pak žalobkyně mohla najít i další způsob seberealizace, přičemž českému jazyku se žalobkyně naučí v nové rodině.

25. V předkládací zprávě (průvodním dopise) žalovanému velvyslanectví zejména zdůraznilo, jaké byly zjištěny rozpory mezi výpověďmi manželů, a dále uvedlo, z jakých důvodů pokládá uzavřené manželství za ryze formální, a to s jediným cílem žalobkyně získat schengenské vízum za účelem pobytu v schengenském prostoru a zlepšení vlastní socioekonomické situace. Velvyslanectví poukázalo na sníženou schopnost žalobkyně činit vlastní rozhodnutí s konstatováním, že manželství uzavřená na základě dohody rodin nejsou v Alžírsku ojedinělá. Tvrzená snaha žalobkyně realizovat se v České republice nicméně není pro udělení víza dostatečným důvodem. Lze přitom pochybovat o integraci žalobkyně do českého prostředí, jelikož žalobkyně neovládá český jazyk a má v úmyslu být pouze v domácnosti. Důvody pro neudělení víza tak podle velvyslanectví trvaly.
26. Napadeným rozhodnutím žalovaný shledal, že rozhodnutí velvyslanectví je v souladu s § 20 odst. 5 písm. e) a f) zákona o pobytu cizinců, jak již soud rozvedl pod bodem 2 odůvodnění tohoto rozsudku.

Posouzení důvodnosti žaloby

27. Soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů. Soud zdůrazňuje, že se na řízení podle § 180e zákona o pobytu cizinců nevztahují ustanovení části druhé a třetí správního řádu (§ 168 zákona o pobytu cizinců). Ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu systematicky spadá právě do části druhé správního řádu, nemůže se proto na věc přímo uplatnit – jeho užití je výslovně vyloučeno (k tomu viz též rozsudek NSS ze dne 31. 10. 2013, č. j. 9 As 92/2013 – 41). V tomto ohledu se tedy žalobkyně dovolává na věc neaplikovatelného ustanovení. Na rozhodnutí o žádosti o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza tak nelze klást nároky vyžadované v § 68 odst. 3 či v § 89 správního řádu. Soud nicméně přisvědčuje žalobkyni, že je nezbytné, aby napadené rozhodnutí obsahovalo řádné odůvodnění v tom smyslu, aby byly uvedeny dostatečně konkrétní právní i skutkové důvody, na základě kterých žalovaný ve věci rozhodl.
28. Soud neshledal napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů, neboť z jeho odůvodnění jsou patrné rozhodující skutečnosti, z nichž žalovaný vycházel, i úvahy, na základě nichž dospěl k závěru, že žádosti vyhovět nelze. Zčásti jsou navíc doplněny i úvahami uvedenými v rozhodnutí velvyslanectví. O tom, že důvody napadeného rozhodnutí jsou z jeho odůvodnění seznatelné, ostatně svědčí i ta skutečnost, že žalobkyně uplatnila rozsáhlou žalobní argumentaci, v rámci níž proti závěrům žalovaného brojí. Ani sama žalobkyně tak zjevně nemá pochyb o tom, jak žalovaný rozhodl, ačkoli současně tvrdí (též) opak.
29. Žalobkyně vedle toho rovněž namítla, že žalovaný v podstatě nerozhodl o tom, zda její žádosti vyhovuje, nebo ji zamítá. Žalovaný v napadeném rozhodnutí shledal, že rozhodnutí velvyslanectví je v souladu s vyznačenými důvody neudělení krátkodobého víza podle zákona o pobytu cizinců. Tato formulace plně odpovídá znění § 180e odst. 6 zákona o pobytu cizinců, podle něhož žalovaný „posuzuje soulad důvodů neudělení krátkodobého víza.“ Je zřejmé, že materiálně vzato žalovaný zamítl žalobkyni podaný opravný prostředek (žádost podle § 180e zákona o pobytu cizinců) a rozhodnutí velvyslanectví ze dne 7. 2. 2019 potvrdil. V rámci odůvodnění žalovaný konstatoval, že velvyslanectví dospělo ke správnému závěru, když rozhodlo o neudělení víza žalobkyni; žalovaný se se závěry velvyslanectví ztotožnil. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je patrné, jak se sám žalovaný vypořádal s argumentací žalobkyně v její žádosti o nové

posouzení, přičemž toto odůvodnění koresponduje s tím, jak žalovaný rozhodl (shora ve výrokové části). Námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí tak soud shledal v celém rozsahu nedůvodnou. Soud proto ničeho nebrání, aby se věcně zabýval jednotlivými důvody nevyhovění žádosti o nové posouzení důvodů neudělení víza.

30. Před samotným posouzením otázky účelovosti manželství je třeba vypořádat žalobní bod týkající se pohovoru vedeného s žalobkyní a z toho pořízeného záznamu. Žalobkyně vytýká nesprávné tlumočení a protokolaci s tím, že obsah záznamu o její výpovědi neodpovídá tomu, co tehdy skutečně uvedla. Žalobkyně na dvou konkrétních příkladech demonstrovala, že záznam obsahuje nepravdivé a zavádějící informace – jde o zaprotokolované tvrzení, že si nevzpomíná, kdy naposledy měla intimní styk s jejím manželem, a tvrzení, že její manžel již dříve znal jejího otce a rodinu žalobkyně navštěvoval.
31. Součástí správního spisu je též předmětný záznam z pohovoru vedeného s žalobkyní, z něhož soud zjistil následující. Pohovor se uskutečnil na velvyslanectví v Alžíru dne 15. 1. 2019 (písařskou chybou je uveden rok 2018). Záznam obsahuje poznámku, že byl pohovor veden v arabském jazyce za účasti překladatele (aniž by tento byl blíže označen), neboť žalobkyně ovládá pouze arabštinu (Darja) – neboli neovládá žádný cizí jazyk. Vyhotovený záznam byl žalobkyni před podepsáním přečten v arabském jazyce (slovo arabském bylo doplněno ručně, předtištěné slovo francouzském bylo dáno do závorky). Záznam byl vyhotoven toliko v českém jazyce, na některých místech s překladem do francouzštiny. Pohovor provedl konzulární referent J. B., jenž protokol podepsal jednak na místě určeném pro jeho podpis (označeném jako „*podpis pracovníka ZÚ*“), jednak na všech (čtyřech) jednotlivých listech záznamu. Pod bodem III. záznamu bylo zaškrtnuto pole „*Souhlasím se záznamem*“. Žalobkyně záznam stvrdila svým podpisem jak na místě určeném pro její podpis (označeném jako „*podpis žadatele*“), tak i na všech (čtyřech) jednotlivých listech záznamu. Záznam byl členěn do tří částí (pod body I. až III.), z nichž druhá (pod bodem II.) byla věnována otázkám ze strany velvyslanectví a odpovědím žalobkyně. Celkem bylo zaznamenáno 56 otázek a odpovědí.
32. Soud opětovně připomíná, že se v dané věci v převážné míře neaplikuje správní řád (viz § 168 zákona o pobytu cizinců). Současně vízový kodex v čl. 21 odst. 8 toliko stanoví, že konzuláty mohou žadatele v odůvodněných případech předvolat k pohovoru, aniž by však byl blíže upraven formální průběh pohovoru a způsob jeho dokumentace. Konzulární pohovor je tak zpravidla veden neformálním způsobem. Na danou věc pak nedopadá ani § 57 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, na který poukazoval žalovaný, neboť toto ustanovení se systematicky váže k dlouhodobému vízu (srov. část první, hlavu třetí, díl šestý zákona o pobytu cizinců). Navzdory tomu lze nicméně souhlasit s žalovaným, že záznam z pohovoru vedeného s žalobkyní obsahuje náležitosti demonstrativně uvedené ve větě druhé 57 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Zákon o pobytu cizinců namísto toho obsahuje v § 169j a násl. speciální úpravu výpovědí, výsledků a pohovorů.
33. Po formální i obsahové stránce je záznam z pohovoru vedeného s žalobkyní velmi přehledný (je logicky strukturován), je čitelný (zápis byl pořízen strojově/elektronicky a poté byl vytištěn) a je zcela srozumitelný. Záznam je řádně označen (záznam je nadepsán jako *Záznam z pohovoru s žadatelkou o krátkodobé vízum – RP občana ČR*), v jeho záhlaví je označeno velvyslanectví, pod bodem I. je označena osoba žalobkyně jejím jménem, příjmením a datem narození, jakož i její žádost o vízum dnem podání a přiděleným číslem),

je datován, a zejména je podepsán osobou, která jej pořídila, a též žalobkyní coby osobou, s níž byl pohovor veden.

34. Námitku, že (některé) odpovědi žalobkyně na položené otázky ze strany velvyslanectví byly chybně zaprotokolovány z důvodu špatného tlumočení/překladu (konkrétně toliko dvě odpovědi na otázky č. 17 a č. 41 z celkového počtu 56), žalobkyně po provedeném pohovoru nevznesla. Neuplatnila ji dokonce ani v žádosti o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza, ačkoli jde v podstatě o opravný prostředek proti (prvostupňovému) rozhodnutí velvyslanectví. Přestože ji tedy žalobkyně mohla bezpochyby uplatnit již dříve, tuto námitku žalobkyně vznesla až před soudem v podané žalobě. Učinila tak teprve v návaznosti na napadené rozhodnutí, ve kterém žalovaný poukázal na to, že je výpověď žalobkyně zčásti v rozporu s výpovědí jejího manžela. V té souvislosti soud podotýká, že žalobkyně zpochybnila správnost záznamu právě u těch dvou odpovědí, u nichž bylo žalovaným konstatováno, že jsou v rozporu s výpovědí jejího manžela. Tyto souvislosti tak značně snižují věrohodnost jejího tvrzení o nesprávném záznamu jejího pohovoru.
35. V dané věci je nicméně podstatné, že vyhotovený záznam byl žalobkyni na závěr pohovoru přečten v jazyce, kterému rozumí, a že s ním vyslovila souhlas tím, že jej podepsala. Tyto zásadní skutečnosti přitom žalobkyně ani v žalobě nerozporovala. Na základě všech shora popsanych zjištění ze správního spisu ve vztahu k záznamu z pohovoru vedeného s žalobkyní soud argumentaci žalobkyně nepřisvědčil. Soud nemá pochybnosti o důkazní hodnotě předmětného záznamu ani o jeho správnosti, tento žalobní bod proto shledal nedůvodným.
36. Podle § 20 odst. 5 zákona o pobytu cizinců „[c]izinci, který žádá o krátkodobé vízum jako rodinný příslušník občana Evropské unie a sám není občanem Evropské unie a hodlá doprovázet občana Evropské unie na území nebo následovat občana Evropské unie, který na území pobývá, se krátkodobé vízum neudělí, jestliže [...]
 - e) se dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat vízum k pobytu na území, zejména pokud účelově uzavřel manželství nebo jeho účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství,
 - f) se dopustil podvodného jednání s cílem získat vízum k pobytu na území [...]“
37. Podle § 180e odst. 6 věty první zákona o pobytu cizinců „Ministerstvo zahraničních věcí posuzuje soulad důvodů neudělení krátkodobého víza, zrušení platnosti krátkodobého víza nebo prohlášení krátkodobého víza za neplatné, o kterých rozhodl zastupitelský úřad, s důvody stanovenými přímo použitelným právním předpisem Evropské unie.“
38. Podstata většiny žalobních námitek uplatněných v žalobě spočívá v nesouhlasu žalobkyně se závěrem, že manželství s jejím manželem bylo uzavřeno účelově. Žalovaný se podle názoru žalobkyně toliko formálně opřel o protokoly o výpovědích manželů, neprovedl možné dokazování. Žalovaný se žádostí žalobkyně pečlivě nezabýval, nesnažil se zjistit všechny relevantní skutečnosti ani vyjít žalobkyni vstříc, naopak v její neprospěch spekuloval. Žalovaný nepřihlédl ke specifickým okolnostem případu ani oprávněným zájmům žalobkyně a jejího manžela, konkrétně nevzal v potaz délku manželství, citový vztah manželů ani vzájemnou komunikaci přes sociální sítě. V rámci dílčích žalobních námitek žalobkyně brojí proti jednotlivým argumentům, na základě nichž dospěl žalovaný k závěru o účelovosti uzavřeného sňatku.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. V.

39. Soud předně konstatuje, že nepovažuje za relevantní žalobní body ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. holou námitku žalobkyně, že napadené rozhodnutí představuje porušení v právních norem uvedených v předcházejícím bodě, jakož ani námitku, že v řízení byla porušena také ustanovení § 15a, § 20 a § 167 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců a § 2 odst. 4, § 3, § 4 a § 50 odst. 4 správního řádu, a nadto čl. 8 a čl. 12 Úmluvy a čl. 10 odst. 2 a čl. 37 odst. 2 Listiny. Jedná se totiž pouze o výčet ustanovení právních předpisů, která měla být žalovaným porušena, aniž by žalobkyně přímo uvedla konkrétní skutečnosti či právní argumentaci, o něž své tvrzení o nezákonnosti napadeného rozhodnutí opírá (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58). Těmito obecnými tvrzeními žalobkyně se proto soud nezabýval samostatně; nýbrž jen s ve spojitosti žalobními body, jež byly uvedeny v žalobě dostatečně individualizovány a konkretizovány.
40. Pokud jde o pojem účelově uzavřeného manželství, relevantní právní úprava obsažená v zákoně o pobytu cizinců vychází z práva Evropské unie, který provádí směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES, o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států (dále jen „směrnice o volném pohybu osob“). Při posuzování účelovosti manželství je tedy třeba dbát toho, aby citované ustanovení bylo vykládáno eurokonformně, přičemž je vhodné přihlížet i k právně nezávazným aktům orgánů Evropské unie (*soft law*) poskytujícím bližší interpretační rámec (srov. bod 28 rozsudku NSS ze dne 23. 11. 2017, č. j. 7 Azs 326/2017 – 21, a tam citovanou judikaturu). V případě posuzování účelovosti sňatku se jedná především o rezoluci Rady ze dne 4. 12. 1997, 97/C 382/01, o opatřeních, která je třeba přijmout pro potírání účelových manželství (dále jen „rezoluce Rady 97/C 382/01“), sdělení Komise č. COM (2009) 313 final a sdělení Komise č. COM (2014) 604 final spolu s příručkou pro účelové sňatky, jež je jeho přílohou (uvedené dokumenty jsou dostupné na <https://eur-lex.europa.eu/>; není-li dále uvedeno jinak, bude citováno podle anglických jazykových verzí).
41. Při hodnocení účelovosti manželství lze vycházet z indikativních kritérií, která jsou stanovena shora uvedenými prameny evropského *soft law*. Podstatnými indiciemi svědčícími o účelovosti jsou podle čl. 2 rezoluce Rady 97/C 382/01 zejména skutečnosti, že *„není udržováno manželské soužití; chybí společné přispívání k odpovědnostem vyplývajícím z manželství; manželé se nikdy před sňatkem neviděli; manželé se neshodnou při uvádění svých osobních údajů, důležitých osobních informací či informací o průběhu první schůzky; manželé nehovoří společným jazykem; sňatku předcházelo předání finanční částky; některý z manželů v minulosti uzavřel účelový sňatek nebo se dopustil porušení předpisů o pobytu cizinců.“* Prokazování účelovosti proto musí být nutně založeno na zjištění okolností provázejících seznámení obou snoubenců, jejich svatbu a následný život (srov. body 22 a 27 rozsudku NSS ze dne 2. 10. 2013, č. j. 1 As 58/2013 – 43). Je však třeba mít na paměti, že naplnění indikativních kritérií nutně nevede k automatickému závěru, že manželství je účelové, ale má zastupitelský úřad vést pouze k tomu, aby sám podnikl další kroky, které by jeho podezření vyvrátily nebo potvrdily. Zjištěné skutečnosti je nutno posuzovat ve svém souhrnu a důkladně zhodnotit i ty, které svědčí ve prospěch řádného úmyslu manželů; v opačném případě správní orgán zatíží své rozhodnutí nepřezkoumatelností (srov. body 28 a 29 shora citovaného rozsudku NSS sp. zn. 7 Azs 326/2017 a tam citovanou judikaturu, či bod 20 rozsudku NSS ze dne 22. 2. 2017, č. j. 2 Azs 355/2016 – 62).

42. Rovněž je třeba zdůraznit, že účelovost manželství je povinen prokazovat správní orgán, který usiluje o omezení práv podle směrnice o volném pohybu osob [srov. sdělení Komise č. COM (2009) 313 final, str. 17; shodně bod 24 výše citovaného rozsudku NSS sp. zn. 1 As 58/2013, či body 60 až 67 rozsudku NSS ze dne 9. 12. 2015, č. j. 4 Azs 228/2015 – 40]. K tomu, aby bylo možné považovat manželství za účelové, je tedy nutno prokázat, že jeho uzavření směřovalo *vylučně* (nebo alespoň *převážně*) k získání práva vstupu či pobytového oprávnění. Sama skutečnost, že cizinci přineslo imigrační výhody, nestačí (srov. příručka pro účelové sňatky, str. 9; sdělení Komise č. COM (2009) 313 final, str. 15; čl. 1 rezoluce Rady 97/C 382/01; a odstavec 28 preambule směrnice o volném pohybu osob; obdobně viz též body 55 a 56 shora citovaného rozsudku NSS sp. zn. 4 Azs 228/2015). Účelový charakter manželství je potřeba posuzovat po celou dobu správního řízení, neboť vztahy mezi manžely se mohou vyvíjet (srov. např. bod 11 rozsudku NSS ze dne 27. 3. 2014, č. j. 10 Azs 9/2014 – 32). Podle příručky pro účelové sňatky [viz str. 34 a 35; shodně viz str. 7 sdělení Komise č. COM (2014) 604 final] mají správní orgány v první řadě zjišťovat a zvážit známky (indikativní kritéria) toho, že manželství *není* účelové (tj. že nejde o zneužití práva volného pohybu) a až poté, co jejich zkoumání nevede k závěru, že manželství je skutečné, se zaměřit na známky zneužití (tzv. *double-lock mechanism*).
43. Soud předesílá, že oba manželé (žalobkyně a její manžel) otevřeně deklarovali, že v daném případě nejde o sňatek mezi dvěma osobami takzvaně (pouze) „z lásky“, nýbrž o sňatek předem domluvený, resp. zprostředkovaný rodinnými příslušníky. Na tom se oba manželé shodli a ani nepředstírají, že by tomu bylo jinak. Uvádějí, že tento způsob seznámení je v souladu s tradicí v zemi původu manželky, což ostatně nezpochybňuje ani žalovaný. Tímto prizmatem je třeba dle soudu nahlížet na povahu jejich vztahu a jednání, jež k uzavření sňatku směřovalo. To, že v dnešní době je způsob seznamování budoucích manželů v západním světě zpravidla odlišný (ještě před stoletím tomu bylo jinak), neznamená, že manželství by mělo být považováno za vážně a řádně uzavřené jen v případě, že do výběru partnera nemohou zasahovat jiné osoby. Skutečnost, že zjevně nedošlo k uzavření manželství pouze z čiré lásky, nečiní manželství méně vážným či účelovým. Ostatně i v naší kultuře lze mít v mnoha případech pochybnosti o tom, s jakým úmyslem manželé do manželství vstupují. Podstatné je však to, zda oba z manželů vstoupili do manželství s úmyslem budoucího soužití, případně založení rodiny, nikoliv pouze či převážně s jinými cíli. Úmysly manželů přitom mají odraz i v objektivních skutečnostech, na základě nichž pak lze odvozeně na pravost či účelovost sňatku usuzovat.
44. Žalovaný se správně v odůvodnění napadeného rozhodnutí pokusil nejprve zhodnotit, zda manželství vykazuje známky neúčelovosti, jak to ukládá příručka pro účelové sňatky. Přihlédl přitom zejména k socioekonomické situaci žalobkyně, způsobu seznámení manželů, délce a povaze jejich známosti před uzavřením manželství (2. strana, 2. až 6. odstavec odůvodnění napadeného rozhodnutí). Ze zjištěných skutečností pak dovodil, že *prima facie* nelze konstatovat, že se nejedná o účelově uzavřené manželství. S touto úvahou lze do jisté míry souhlasit, neboť žalovaným uvedené skutečnosti skutečně zakládají pochybnosti o tom, že uzavření manželství ze strany žalobkyně bylo míněno vážně. Vytknout lze žalovanému toliko to, že v rámci tohoto hodnocení (ostatně jako i v celém odůvodnění napadeného rozhodnutí) zcela opomenul okolnosti, jež svědčili spíše pro závěr, že manželství není účelové. Přitom právě k takovým okolnostem by měl v této fázi hodnocení přihlížet. V tomto ohledu lze poukázat zejména na to, že oba manželé shodně vypověděli, že manžel daroval věno ve výši 200 000 dinárů (cca 35 000 Kč), dále skutečnost, že manžel žalobkyni po svatbě finančně podporuje, neboť jí zasílá peníze, skutečnost, že

manžel po uzavření sňatku setrval po určitou dobu s žalobkyní, atp. Tyto skutečnosti uvedli oba manželé a nerozporoval je ani žalovaný. Přitom nelze předpokládat, že by manžel žalobkyně takto jednal v případě, že by manželství bylo uzavřeno jenom formálně. Úvahy žalovaného jsou tak v tomto ohledu neúplné. Nicméně i tak ale nelze zpochybnit, že žalovaný přesvědčivě identifikoval okolnosti, jež mohou indikovat, že manželství nebylo uzavřeno vážně. Potud tedy závěry žalovaného obstojí.

45. Za situace, kdy zjištěné skutečnosti nevylučují možnost účelovosti manželství, soustředil se žalovaný na okolnosti značící jeho účelovost. Hlavním důvodem, proč žalovaný shledal manželství žalobkyně účelovým, byly rozdíly ve výpovědích žalobkyně a jejího manžela. Odpověděli totiž odlišně, pokud jde o otázku společného setkání před svatbou, intimního styku, data a průběhu svatby, jakož i jmen svědků a příbuzných, vzdělání či oblíbeného jídla.
46. Dle názoru soudu však hodnocení žalovaného o účelovosti manželství zakládající se převážně na údajných rozdílech ve výpovědích obou manželů nemůže obstát. Tyto rozdíly nelze dle soudu hodnotit jednotlivě ani ve svém souhrnu jako natolik závažné rozpory odůvodňující závěr, že uzavření manželství směřovalo *vylučně* (nebo alespoň *převážně*) k získání práva vstupu či pobytového oprávnění. Hodnocení žalovaného je ve většině aspektů zkratkovité a nepřihlíží ke všem okolnostem dané věci. Dle názoru soudu jde v převážné většině spíše o nepřesná vyjádření či nejasnosti ve vyjádřeních obou manželů, než o přímé rozpory, a navíc se v mnoha případech tyto neshody týkaly jen okolností, jež z pohledu existence manželství nejsou klíčové. Nelze navíc odhlédnout ani od skutečnosti, že posouzení rozporů v odpovědích bylo ztížené tím, že by byly kladené otázky manželům obsahově totožné (obdobné), byly každému pokládány v rozdílném jazyce, ve kterém mohou mít tatáž slova jiný význam.
47. Soud v první řadě nespatřuje rozpor ani uvedení nepravdivých skutečností v tom, že se manželé lišili v odpovědích na otázku, zda mezi nimi došlo k pohlavnímu styku. Manžel uvedl, že k němu nedošlo. Žalobkyně oproti tomu uvedla, že si nevzpomíná. Žalobkyně se tedy k položené otázce nevyjádřila kladně, ani záporně. Netvrdila, že ke styku došlo, ani opak. Stejně tak lze hledat v odpovědích manželů rozpor či dokonce prokazatelné uvedení nepravdivé skutečnosti. (Ledaže by tím snad žalovaný mínil, že žalobkyně lhala o tom, že si nevzpomíná. V takovém případě by však musel mít doložen opak – tedy, že si v době pohovoru na tuto okolnost pamatovala.)
48. Pokud jde o žalovaným opakovaně zmiňovaný způsob seznámení, je třeba uvést, že oba manželé shodně uvedli, že jejich seznámení zprostředkovala manželova neteř (A.), jež se ze studií na vysoké škole zná se sestrou žalobkyně (H.). V tom se oba shodují. Manžel uvedl, že právě svoji neteř požádal o zprostředkování seznámení s jinou ženou za účelem sňatku. Je třeba uvést, že tvrzení žalobkyně (odpověď na 19. otázku při pohovoru) o tom, že manžela zná dlouho, a že její rodinu již dříve navštěvoval a znal se s jejím otcem, nikterak nevylučuje tvrzení manžela o tom, že s žalobkyní začal seznamovat až poté, co mu jeho neteř zprostředkovala na dálku kontakt. Záleží na tom, co přesně manžel mínil tím, že se začali „seznamovat“ až v listopadu 2017, a žalobkyně tím, že se manžela zná „dlouho“. Je možné, že se manžel znal již dříve s rodinou žalobkyně a navštěvoval je, ale s žalobkyní se začali sbližovat až poté, co jim byl přes manželovu neteř a setru žalobkyně zprostředkován užší kontakt, a je reálně možné i to, že k prvnímu osobnímu setkání došlo až na svatbě, jak uvedli oba manželé. Byť by se tedy mohlo na první pohled zdát, že se odpovědi obou manželů na okolnosti seznámení liší, nikterak se obě tyto verze nevylučují. Aniž by byly

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. V.

zjištěny další okolnosti anebo tvrzení obou manželů upřesněna, nelze dle soudu učinit jednoznačný závěr o vzájemném rozporu tvrzení žalobkyně a jejího manžela týkajících se jejich seznámení.

49. Již na tomto místě je tak třeba konstatovat, že nemůže obstát závěr žalovaného o tom, že žalobkyně během pohovoru uvedla nepravdivé skutečnosti a tím se dopustila podvodného jednání. Odpovědi žalobkyně na shora uvedené dvě otázky (viz body 49 a 50 tohoto rozsudku) byly jedinými důvody zachycenými v odůvodnění napadeného rozhodnutí či rozhodnutí velvyslanectví, proč mají správní orgány za to, že se žalobkyně dopustila podvodného jednání. Pouze u těchto okolností totiž bylo správními orgány uvedeno, že žalobkyně uvedla prokazatelně nepravdivé informace, přičemž žádné jiné úvahy či okolnosti, z nichž by bylo možno dovodit podvodné jednání žalobkyně, v odůvodnění obou rozhodnutí zachyceny nejsou. A protože jak bylo výše uvedeno, jsou nesprávné úvahy žalovaného o tom, že odpovědi žalobkyně na uvedené dvě otázky jsou nepravdivé, nemůže ve výsledku obstát ani závěr, že byl dán důvod zamítnutí žádosti podle § 20 odst. 5 písm. f) zákona o pobytu cizinců. Žalobní námitka, podle níž se žalobkyně nedopustila podvodného jednání, je důvodná.
50. Tím se však nedostatky a zkratkovité hodnocení výpovědí obou manželů nevyčerpávají. Poukázal-li žalovaný na skutečnost, že žalobkyně nezná jméno manželova otce a neví nic o jeho sourozencích, je třeba přihlídnout ke skutečnosti, že před uzavřením sňatku se žalobkyně s rodinou manžela zřejmě nikterak nestýkala a neměla k tomu důvod a pravděpodobně ani možnost. Manželův otec nebyl přítomen ani na svatbě, jak plyne z výpovědi manžela. Proto se nejvíce překvapivým ani podezřelým, že si jejich jména nepamatuje. Pokud manžel vyjmenoval jména sourozenců žalobkyně je spíše překvapivé, že si jména všech zapamatoval i přesto, že se s nimi pravidelně nestýká. V této souvislosti byla výslechem manžela objasněna i nejasnost ohledně sestry žalobkyně N., kterou manžel označil při výslechu jako H., což je ale, jak později vysvětlil, pouze její přezdívka. Rozhodně nelze souhlasit s názorem žalovaného, že manžel uvedl zcela jiná jména sester. Manžel vyjmenoval sestry přesně, přičemž N. pouze označil přezdívkou H., a vedle toho sestru R. F. je v protokolu z výslechu manžela uvedena jako F., což ale pravděpodobně představuje jen chybu v psaní či přepisu jména. Znalost manžela o sourozencích žalobkyně tak svědčí spíše ve prospěch žalobkyně.
51. Pokud jde o pochybnosti žalovaného založené na skutečnosti, že žalobkyně nepředložila k žádosti o vízum fotografie všech svatebčanů účastnících se svatby, je třeba uvést, že absence svatebních fotografií nemůže být vnímána jako důkaz o tom, že svatba neproběhla nebo byla zorganizována jen „na oko“, jak se snad domnívá žalovaný. Důkazní břemeno o tom, že sňatek byl uzavřen účelově, nese žalovaný, přičemž manžel ve výpovědi před soudem vysvětlil, že hostina probíhala odděleně pro muže a ženy, a proto si pořídili pouze společné snímky manželů. Je pravda žádoucí, aby žadatel domáhající se vydání víza za účelem cesty za manželem doložil takové snímky, neboť jsou zpravidla považovány za důkaz o tom, že manželství není účelové. Jejich absence však není důvodem k označení manželství za účelové, spíše jen může vyvrátit pochybnosti o tom, zda svatba neproběhla jen formálně.
52. Další údajné rozpory ve výpovědích měly spočívat i v tom, že se manželé navzájem neshodli v údajích o dosaženém vzdělání druhého z manželů. K tomu lze uvést, že skutečně se manželé v této otázce neshodli, nicméně z hlediska posouzení povahy manželství, nelze takový dílčí nesoulad považovat za dostatečný či rozhodující pro závěr o jeho účelovosti.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. V.

Oba manželé přitom měli povědomí o tom, že studovali na střední škole bez ohledu na to, zda ji zdárně ukončili. Žádný z manželů se o této okolnosti podstatně neodchýlil, např. tím, že by uvedl, že druhý manžel vystudoval vysokou školu. To platí obdobně i o neznalosti jmen všech svědků, a to jak ze strany žalobkyně i jejího manžela. Za situace, kdy spolu manželé dlouhodobě nežijí, nepovažuje soud za významné ani rozdíly ve výpovědích o oblíbených jídlech či oblíbené barvě spodního prádla žalobkyně i jejího manžela, neboť to může být dáno touto okolností, že neměli možnost se dostatečně poznat v každodenním životě. Je pravdou, že žalobkyně rovněž uvedla, že neví, kolik na svatbě bylo hostů, zatímco manžel uvedl, že třicet. Neznalost žalobkyně v tomto ohledu skutečně mohla zasít zrnko pochybnosti, nicméně nelze vyloučit, že žalobkyně jen odpověděla tak, že neví, kolik „přesně“ bylo hostů na svatbě. Alespoň na přibližný počet přitom nebyla tázána. Ani v tomto ohledu nelze ve výpovědích manželů hledat zásadní rozpor.

53. Soud připouští, že všechny shora uvedené neshody ve výpovědích manželů (viz bod 54 tohoto rozsudku) zakládají drobné střípky pochybností, neboť z nich plyne minimálně to, že se manželé dosud (do doby jejich pohovorů) nepoznali natolik, jak by bylo možné u manželů za běžných okolností předpokládat. Na druhou stranu tyto dílčí neznalosti lze přičítat bezesporu i té okolnosti, že před uzavřením sňatku neudržovali dlouhodobou známost, každý žil (a dosud žijí) v jiné zemi a komunikovali spolu pouze na dálku prostřednictvím sociální sítě. Stěží lze za těchto okolností předpokládat, že budou manželé znát veškeré detaily svého předchozího života.
54. Jedinou skutečně závažnou významnou okolností, která vyvolává vážné pochybnosti o tom, zda není manželství účelové, jsou tvrzení manželů o tom, kdy došlo ke sňatku. Toto datum je přitom zásadní i z toho důvodu, že se mělo jednat současně o den, kdy se manželé poprvé osobně potkali. Na otázku, kdy se konala svatba, žalobkyně odpověděla, že náboženská svatba proběhla dne 5. 5. 2018 a až poté dne 13. 5. 2018 následovala před soudem svatba civilní (do protokolu přitom bylo zaznamenáno, že se žalobkyně opravila, jelikož nejprve odpověděla, že civilní svatba proběhla dne 3. 5. 2018). Podle výpovědi žalobkyně se pár poprvé setkal teprve v den svatby (*pozn. soudu*: což tedy odpovídá dni 5. 5. 2018), po svatbě se její manžel zdržel do 14. 5. 2018, kdy odcestoval. Manžel žalobkyně na tutéž otázku odpověděl tak, že náboženský obřad proběhl dne 1. 5. 2018 a poté dne 3. 5. 2018 následovala před místním úřadem svatba civilní. Během výslechu u soudu však později vypověděl, že náboženská svatba se konala 5. 5. 2018. Poté se v Alžírsku zdržel ještě asi 10 dnů. Manžel přitom i při výslechu před soudem tvrdil, že byl civilnímu sňatku přítomen.
55. Skutečnost, že náboženský obřad proběhl dne 5. 5. 2018 (a nikoli již dne 1. 5. 2018) potvrzuje výpis z matričního registru manželství ze dne 9. 7. 2018, jenž je součástí správního spisu. Z této listiny zároveň vyplývá, že manželé uzavřeli manželství před rodinným soudcem až dne 3. 6. 2018. Tentýž údaj lze vyčíst i z výpisu z alžírské rodinné knihy č. 392 (byť není přeložen do českého jazyka). Zejména se však datum svatby až dne 3. 6. 2018 promítlo jako datum uzavření manželství do českého oddacího listu vystaveného dne 5. 9. 2018.
56. Vedle toho, že oba manželé při prvotním výslechu, resp. pohovoru neprokázali jasnou znalost týkající se dne uzavření sňatku, tak z údajů uvedených v listinných důkazech vyplývá i zásadní nesrovnalost spočívající v tom, že k uzavření civilního sňatku dne 3. 6. 2018 mělo dojít až v době, kdy manžel podle výpovědi obou manželů nebyl v Alžírsku přítomen. Tento rozpor manžel nikterak nevysvětlil ani během výslechu před

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. V.

soudem, neboť při nastínění této okolnosti pouze uvedl, že si na vše nepamatuje dobře, neboť měl moc starostí. Uvedené tak jednoznačně vnáší pochybnosti o pravdivosti některých tvrzení manželů, a to v tak zásadní okolnosti, kterou je datum uzavření sňatku. Jde vskutku o podstatnou okolnost, jež má zásadní význam pro posouzení případné účelovosti manželství.

57. Vyvstává tak zejména otázka, zda je skutečně pravdivé tvrzení manžela o tom, že byl civilnímu sňatku dne 3. 6. 2018 osobně přítomen. Nicméně uvedený rozpor může mít i jiné vysvětlení a to, že v listinách vydaných alžírskými orgány (výpis z matričního registru manželství ze dne 9. 7. 2018 a výpis z alžírské rodinné knihy č. 392) jsou uvedeny nesprávné údaje. Bylo na žalovaném, aby v rámci vyhledávací povinnosti (tíží jej břemeno důkazní k prokázání účelovosti manželství) ověřil i tuto variantu, např. mezinárodním dožadáním alžírských orgánů. Jelikož za daného skutkového stavu nelze tuto variantu vyloučit, není možné na základě zjištěných skutečností shromážděných podkladů činit definitivní závěry o tom, za jakých okolností a kdy došlo k uzavření civilního sňatku. Ohledně této dílčí otázky tak soud dospěl k závěru, že skutkový stav, z něhož správní orgány vycházely ve svých rozhodnutích, byl nedostatečně zjištěn.
58. K hodnocení ekonomického zázemí manžela žalobkyně a jejich představ o budoucím soužití a počtu dětí, se lze na jednu stranu ztotožnit s názorem žalovaného, že otázka finanční situace manžela je pro celkové posouzení povahy manželství relevantní. I přestože výše příjmů není podmínkou pro udělení víza, tak majetkové poměry obou manželů mohou svědčit o tom, zda jejich tvrzené životní plány a předsevzetí jsou reálná či jen smyšlená a účelová.
59. Oba manželé se ve svých výpovědích shodli rámcově na tom, jaké je jejich ekonomické a sociální zázemí. Žalobkyně měla přijatelné povědomí o tom, jakou výdělečnou činnost manžel vykonává, stejně jako manžel uvedl skutečnosti, z nichž plyne, že zná ekonomické a sociální zázemí žalobkyně. Ohledně ekonomického zázemí tak mezi manželi nevznikly zásadní rozpory. Žalovaný nicméně opakovaně poukazoval na to, že manžel žalobkyně zřejmě nemá dostatečné ekonomické zázemí k tomu, aby dostatečně zajistil rodinu včetně manželky, dětí z předchozího manželství a případně i dalších dětí, které by se narodily ze svazku s žalobkyní. Tento závěr opřel zejména o údaje o výši příjmů manžela, jenž při pohovoru uvedl, že vydělává 15 000 Kč měsíčně a k tomu má i podíl ze zisku společnosti, jejímž je společníkem. Výši podílu na zisku společnosti přitom manžel dostatečně neupřesnil ani během výslechu u soudu, kdy uvedl, že takto získal 40 až 50 tisíc. Manžel navíc uvedl i to, že vlastní v Neratovicích byt, což shodně uvedla manželka, byť vypověděla, že jde o 2+1, zatímco manžel při výslechu u soudu doplnil, že jej přebudoval na 3kk.
60. Přestože žalovaný nedospěl k závěru, že je manžel žalobkyně sociálně slabou osobou, která by právě z toho důvodu byla motivována k uzavření účelového sňatku (opět jde o indikativní kritérium), má jeho úvaha o nedostatečném ekonomickém zázemí manžela i tak reálný základ. Tato úvaha je ale založena na nedostatečně zjištěném skutkovém stavu. Žalovaný, jehož tíží důkazní břemeno k prokázání účelovosti manželství, totiž nezkoumal dostatečně důkladně, jaká je reálná výše příjmů manžela a jeho majetkové poměry, a spokojil se pouze s údajem o jeho základním příjmu. V tomto rozsahu je soud nucen dát žalobkyni za pravdu, že si žalovaný neopatřil podklady pro detailnější posouzení majetkových a výdělkových poměrů manžela, a spokojil se toliko se zjištěními z provedených pohovorů. Žalovaný mohl obstarat např. výpis z katastru nemovitostí,

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. V.

výpisy z bankovních účtů manžela, daňové přiznání nebo listiny založené ve sbírce listin u společnosti, jejímž je společníkem. Aniž by byl manžel vyzván k prokázání přesné výše příjmů a majetku, nelze učinit jednoznačný závěr o jeho majetkových a výdělkových poměrech a tím spíše ani o tom, zda je ekonomické zázemí manžela dostatečné k uživení rodiny. Teprve poté by bylo možné učinit navazující úvahu o tom, zda hypoteticky zjištěné nedostatečné zázemí manžela svědčí spíše o tom, že manželství je účelové.

61. Na základě shora uvedeného tak soud uzavírá, že v daném případě skutečně vznikly některé dílčí pochybnosti o tom, zda manželství nebylo uzavřeno účelově. Jde však jen o dílčí nesrovnalosti či nejasnosti, jež se buď týkají okolností méně významných anebo, jde-li o závažné okolnosti závažnější, jako je datum uzavření sňatku nebo neurčité výdělkové poměry manžela, nebyly všechny okolnosti žalovaným dostatečně prošetřeny a zjištěny, přestože důkazní břemeno ohledně účelovosti manželství tíží správní orgány. Žalobkyni a jejímu manželovi naopak svědčí ve prospěch to, že v oddělených pohovorech prokázali akceptovatelnou úroveň základních znalostí o druhé osobě, a to i s ohledem na to, že se znali poměrně krátce (tj. nelze očekávat, že o sobě budou znát veškeré detaily). Navíc jak již bylo uvedeno, nebyly zpochybněny ani skutečnosti, jež naopak výrazně nasvědčují tomu, že manželství bylo uzavřeno vážně (zaplacení věna, finanční podpora žalobkyně manželem, cesta manžela za žalobkyní i po uzavření manželství, apod.). Za daného skutkového stavu, tak jednotlivé střípky pochybností, jež žalovaný identifikoval, jednotlivě ani ve svém souhrnu neprokazují, resp. nezakládají dostatečně závažné důvody domnívat se, že manželství bylo uzavřeno účelově. Soud proto dospěl k závěru, že závěry žalovaného se zčásti opírají o nedostatečně zjištěný skutkový stav a zčásti jsou tyto závěry (zejména hodnocení výpovědí obou manželů) v rozporu s podklady rozhodnutí.
62. Pouze závěrem soud dodává k námitce žalobkyně, podle níž bylo postupem žalovaného nepřipustně (nepřiměřeně) zasaženo do jejího práva na soukromý a rodinný život, že případné prokázání účelovosti manželství jakýkoli nepřipustný zásah do rodinného života pojmově vylučuje. V účelovém manželství se osobní ani rodinný život již z podstaty neuskutečňuje (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 3. 2014, č. j. 10 Azs 9/2014 – 32). Pokud by tedy bylo správními orgány (hypoteticky) prokázáno, že manželství bylo uzavřeno účelově, nemohla by tato námitka obstát. Jelikož ale hodnocení účelovosti manželství v dané věci nebylo provedeno řádně, nemohl se soud zabývat tvrzeným porušením čl. 10 odst. 2 Listiny a čl. 8 odst. 1 Úmluvy ze strany žalovaného.

Závěr a náklady řízení

63. Soud proto uzavírá, že ze shora uvedených důvodů shledal žalobu důvodnou, a proto napadené rozhodnutí zrušil, neboť skutkový stav, z něhož žalovaný vycházel, zčásti nemá oporu v podkladech ve správních spisech a zčásti je s nimi v rozporu [§ 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.], a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 6 s. ř. s.). Právní názorem vysloveným v tomto rozsudku je žalovaný v dalším řízení vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
64. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně byla v řízení úspěšná, a proto jí byla přiznána náhrada nákladů řízení, které tvoří náhrada zaplaceného soudního poplatku ve výši 3 000 Kč a náklady související se zastoupením advokátem. Ty se skládají z odměny advokáta v celkové výši 12 400 Kč za čtyři úkony právní služby po 3 100 Kč [převzetí a příprava zastoupení, sepsání žaloby a jako dva úkony účast u jednání soudu v délce přesahující 2 hodiny podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování

právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“)] a paušální náhrady hotových výdajů za čtyři úkony právní služby v celkové výši 1 200 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Za úkon spočívající v sepsu repliky k vyjádření žalovaného soud náhradu nákladů nepřiznal, neboť v ní byla jen stručně zopakována argumentace uvedená již v žalobě, a nejde tak o důvodně vynaložený náklad řízení. Zástupce žalobkyně nedoložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, a ani z veřejně dostupných zdrojů (administrativní registr ekonomických subjektů) tato skutečnost nevyplývá. Náhrada za tuto daň tedy žalobkyni nenáleží. Náhrada nákladů řízení v celkové výši 16 300 Kč je splatná v soudem stanovené třicetidenní lhůtě (§ 54 odst. 7 s. ř. s.), a to k rukám zástupce žalobkyně (za přiměřeného použití § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů podle § 64 S. ř. s.).

65. O přiznání náhrady hotových výdajů a ušlého výdělku (§ 58 odst. 1 s. ř. s.) manželovi žalobkyně soud nerozhodoval, neboť svědek uvedl, že svědecké nepožaduje.

Poučení :

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 30. července 2020

Mgr. Jan Čížek, v. r.
samosoudce